

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

lis apparari: non in prædijs foris, quæ vocant urbana: etiam si in agris sint, dum sint vrbiū instructaritu. Sic expeditum, sic exercitatum militem probat in dandalis, hoste, ut putabat, molliore. Dicit in urbem quam vocant Brandenburgum: qua multis vix laboribus expugnata, prouinciam sibi subiicit. Indè in Dalmatas agmen verit, eiusdem gentis & lingua & nationem, quod paternum illi odium esset in gentem: cuius urbem Grona obsidet, & vice simo die capit: militi permittit diripiendam, ut accuat: omnibusq; puberibus peremptis, quo timorem crearet in gente, victorem reducit exercitum. Pragam quoq; Bohemorum metropolim, ex eiusdem gentis societate oppugnat: regemque illius in eam perducit necessitatem, ut se dedat. Pater hic erat Boleslai, Henrico fidelis & promptus, per omnem reliquā atatē. Sic primum facta est Bohemia regi Romanorum, Saxonumque principi tributaria: quanvis & anteā per maternum Henrici auum, Imperatorem Arnulphum, victore rege Morauorum, cui tum Bohemia quoq; parebat, iugum acceperat Romanæ ditionis.

CAPVT VIII.

Iam constitutæ Vngaris induciae finem habebat, cum illi mittentes pro more nuncios, dona solita postulabant: dederat enim rex per singulos annos non-nihil donatiui nomine, quo obseratos haberet sibi: Id cum sibi perpetuum Vngari sperarent, rex pernegauit: iam exercitato milite, animis auctior. Indignabundi Vngarorum nuncij, ad suos vacui reuertuntur: minitanturq; subuertere omnia: & parato iam agmine proruunt: vicinos Dalmatas admonent, ut arma iungant ad vlciscendos se, commeatus importent. Illi ubi in Saxonem pugnandum audiuerunt, cum contumelia Vngaros

M S garos

Vngaros reliquerunt, quod arma iam breui SAXONI
comperissent. Profecti igitur Vngari, in Turingia p-
ueniunt. Aassertur regi nuncius repentinus, de hostiis
solenti agmine. Iam perniciosa ægritudine rex labora-
bat: & tamen supra vires egit, ut arma per quadrilaterum,
quanta poterant, iungerentur. Accessere volum
vix omnes in hostes fidei: & pietatis officium non gra-
uare obibant, scientes quid præmij sit constitutum in
eo deficientibus: quid etiam periculi, si non modis pri-
libertate depugnant. Iam ad urbem Mersborg nunciatur
hostes castra fixisse. Rex autem expeditum iam sol-
bens agmen equitum peditumque, fidenter mouit in hos-
tes. Vbi sub mutuum adspicuum venere exercitus, clo-
mor exoritur, à Christianis quidem, Kyrie eleison,
Vngaris autem perfidis tartareus stridor insonat, hu-
hui, hui: manus deinde conseruntur. Ibi apparuit quid
supernum à Christianis imploratum possit auxiliū: qui
etiam in armis miles fidutiae ferat. Sternuntur perfidi
sine numero, capiuntur multi: cælesti munere insigni
ac mirabilis victoria regi prouenit. Vngari qui super-
fuere, laceræ velut nauis fragmenta colligentes, nocti
bus se subducunt. Rex victor, in laudes conditoris Di-
resolutus, eius gratia deputauit victoriā. Tributa quo
hostibus penderet, vertit in usus pauperum. Iam fami-
tantæ victoria orbem peruersit: Magnum & inequa-
bile nomen Henricus rex per prouincias habebat. Adi-
runt illum regnorum proceres, fidem eius imploran-
tes: inter quos Heribertus gener Hugonis ducis in
Francia: cum ei Rodulphus rex aduersaretur, vt apud
illum sibi esset præsidio, supplicauit. Ille vero solita sibi
libertate nihil negabat amicis, quod dono dignum
iudicabat. Profectus in Galliam rex, regem alloqui-

tur: p-
E
it, &
fecit S-
nia dix-
cogeret
Brand-
is erat
lustria
gnatae
cui sim-
ceretur
uerat
tum:
Veltm-
alibi l-
census
lo & wa-
cit, v-
tus, d-
um, q-
manus
summa-
ant ve-
hodiè,
prince
principi
nouissi-
dum
Branc-

tur: perfecto negocio, reuertitur in Saxoniam.

CAPVT IX.

ERAT Henrico, tum omnes regni fines tueri, belum in Danos, Holsatiam vastantes: Perdonuit, & retro egit gentem. Urbem Sleswicum coloniam fecit Saxonum, constituto ibi Marchione, quod in Daniā diximus. Deinde cum Vandalos quoque ad iugae cogeret, oppugnata, ut diximus, urbe illorum praecipua Brandenburgo, per brumam in glacie firmatis castris: is erat animorum ardor: nec enim poterat propter palustria loca, & crebras vndas, aliter expugnari. Expugnatae urbi praesidem imposuit cum colonia Saxonum, cui simile indidit honoris vocabulum, ut Marchio dicetur: quod itidem in Vandalia signauimus. Inoleuerat tum primum marchionum nomen ante inaudatum: & vt arbitror, ex Saxonica lingua ductū: nam Veltmarck vocat quodq; villagium suum agrum: quod alibi latius deduximus. Cumque in morte ipsius, ut dicemus, marchionatus Danorū Sleswici interiret, in solo Vandalicō Brandenburgi mirum in modum proficit, ut inter maximos Germaniae principatus numeratus, dignitatem iam diu tenuerit Electuræ ad Imperium, quotidie per nostra tempora increscens, cum in manus peruererit veterum Francorum, quos nunc per summam iniuriam Francones vocant, cum Galli teneant verum illorum nomen, ductum à libertate. Sed hodie, ut diximus, per illos principes magnifice effertur principatus Brandenburgensis, propter accessionem principatum, quos pridem habentes, concesserunt nouissimis temporibus ex Francia & Bauaria ad tenendum hanc Electuræ dignitatem, quæ titulo debetur Brandenburgensi.

CAPVT